

(i) Printed Pages : 7

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

0	4	5	4
---	---	---	---

Exam. Code :

1	0	3
---	---	---

B.A./B.Sc. (General) 3rd Year

1046

HISTORY (In all Mediums)

Paper—B : World History (1871-1956 A.D.)

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 90

Note :— (1) Attempt **five** questions in all. All questions carry equal marks.

(2) Question No. **I** is compulsory.

(3) For remaining **four** questions attempt **one** question from each Unit.

(4) Outline map of the world is attached.

(5) For private candidates who have not been assessed earlier for internal assessment, the marks secured by them in theory paper will be proportionately increased to maximum marks of the paper in lieu of internal assessment.

I. Answer any **nine of the following in about 25–30 words each :**

(i) Which two Continents were affected with the advent of New Imperialism ?

(ii) Treaty of San Stefano.

(iii) When was Anglo-French Entente signed ? Give its two terms.

(iv) Who was Arch Duke Ferdinand ?

(v) Two results of First World War.

- (vi) Who was Rasputin ?
- (vii) Two causes of the Russian Revolution of 1917.
- (viii) Who were Bolsheviks ?
- (ix) Two causes of the Chinese Revolution of 1911.
- (x) Dr. Sun Yat Sen.
- (xi) When was Sino-Japanese War fought ? Who won it ?
- (xii) What was Roosevelt's 'New Deal' ?
- (xiii) Immediate cause of Second World War.
- (xiv) Why did USA join Second World War ?
- (xv) Who was Mustafa Kamal Pasha ? 2×9=18

UNIT-I

- II. What do you understand by New Imperialism ? Discuss the factors which gave rise to New Imperialism. 18
- III. Briefly describe the circumstances leading to the formation of Triple Alliance of 1882. Give its significance. 18

UNIT-II

- IV. Give in detail the causes of First World War. 18
- V. Write the main provisions of the Treaty of Versailles (1919). What were its major defects ? 18

UNIT-III

- VI. Describe the modernization of Japan during 1868-94. 18
- VII. Briefly describe the causes and impact of the Great Depression of 1929. 18

UNIT-IV

VIII. Write a detailed note on the origin and growth of Nazism in Germany under Hitler. 18

IX. On the outline map of the world show the following places and write explanatory notes on any **four** places :—

Manchuria, Geneva, Constantinople, Washington, Peking, Jerusalem, Warsaw, Nagasaki, Tokyo, Johannesburg.

10+8=18

(हिन्दी माध्यम)

- Note :-**
- (1) Attempt **five** questions in all. All questions carry equal marks.
 - (2) Question No. I is compulsory.
 - (3) For remaining **four** questions attempt **one** question from each Unit.
 - (4) Outline map of the world is attached.
 - (5) For private candidates who have not been assessed earlier for internal assessment, the marks secured by them in theory paper will be proportionately increased to maximum marks of the paper in lieu of internal assessment.

- I. कोई नौ प्रश्न करो। हरेक प्रश्न का उत्तर 25-30 शब्दों में दो :—
- (i) नव-साम्राज्यवाद के आगमन से कौन-से दो महाद्वीप प्रभावित हुए थे ?
 - (ii) सन स्टेफनो की संधि।
 - (iii) अंग्रेज़-फ्रांसीसी समझौते पर कब हस्ताक्षर किए गए थे ? इसकी दो मर्दे लिखो।
 - (iv) आर्क ड्यूक फर्डिनेन्ड कौन था ?

- (v) पहले विश्व युद्ध के दो परिणाम।
- (vi) रस्पुतिन कौन था ?
- (vii) 1917 की रूसी क्रान्ति के दो कारण।
- (viii) बॉल्शेविक कौन थे ?
- (ix) 1911 की चीनी क्रान्ति के दो कारण।
- (x) डॉ. सुन यत सेन
- (xi) चीन-जापान युद्ध कब लड़ा गया था ? किसकी जीत हुई थी ?
- (xii) रुज़वेल्ट की 'नई व्यवस्था' क्या थी ?
- (xiii) दूसरे विश्व युद्ध का तुरन्त कारण।
- (xiv) यू. एस. ए. दूसरे विश्व युद्ध में शामिल क्यों हुआ ?
- (xv) मुस्तफा कमाल पाशा कौन था ?

2×9=18

यूनिट-I

- II. आपका नव-साम्राज्यवाद से क्या अभिप्राय है ? नव-साम्राज्यवाद के आविर्भाव के कारकों पर चर्चा करो। 18
- III. 1882 की त्रि-संधि करने की परिस्थितियों का संक्षिप्त वर्णन करो। इसका महत्त्व बताओ। 18

यूनिट-II

- IV. पहले विश्व युद्ध के कारणों का उल्लेख करो। 18
- V. वर्सेलज़ की संधि (1919) के मुख्य प्रावधानों का वर्णन करो। इसमें मुख्य दोष क्या थे ? 18

यूनिट-III

VI. 1868-94 के दौरान जापान के आधुनिकीकरण का वर्णन करो।

18

VII. 1929 की महामंदी के कारणों और प्रभाव का संक्षिप्त वर्णन करो।

18

यूनिट-IV

VIII. हिटलर के अधीन जर्मनी में नाज़ीवाद की उत्पत्ति और वृद्धि पर विस्तृत नोट लिखो।

18

IX. विश्व के मानचित्र पर निम्नांकित स्थानों को दिखाओ और किन्हीं चार स्थानों पर व्याख्यात्मक नोट लिखो :—

मन्चूरिया, जेनेवा, कुस्तुनतुनिया, वाशिंगटन, पीकिंग, यरुशलम, वासॉ
नागासाकी, टोकियो, जोहन्ज़बर्ग।

10+8=18

(पंजाबी अठुवार्)

Note :- (1) Attempt **five** questions in all. All questions carry equal marks.

(2) Question No. I is compulsory.

(3) For remaining four questions attempt one question from each Unit.

(4) Outline map of the world is attached.

- (5) For private candidates who have not been assessed earlier for internal assessment, the marks secured by them in theory place will be proportionately increased to maximum marks of the paper in lieu of internal assessment.

- I. ਕੋਈ ਨੌਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ :
- (i) ਨਵ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਦੇ ਆਗਮਨ ਨਾਲ ਕਿਹੜੇ ਦੋ ਮਹਾਂਦੀਪ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਸਨ ?
 - (ii) ਸਨ ਸਟੈਫਨੋ ਦੀ ਸੰਧੀ।
 - (iii) ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼-ਫ੍ਰਾਂਸੀਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਦੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ? ਇਸਦੀਆਂ ਦੋ ਮੱਦਾਂ ਲਿਖੋ।
 - (iv) ਆਰਕ ਡਿਊਕ ਫਰਡੀਨੈਂਡ ਕੌਣ ਸੀ ?
 - (v) ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੇ ਦੋ ਸਿੱਟੇ।
 - (vi) ਰਸਪੁਤਿਨ ਕੌਣ ਸੀ ?
 - (vii) 1917 ਦੇ ਰੂਸੀ ਇਨਕਲਾਬ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਨ।
 - (viii) ਬਾਲਸ਼ਵਿਕ ਕੌਣ ਸਨ ?
 - (ix) 1911 ਦੇ ਚੀਨੀ ਇਨਕਲਾਬ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਨ।
 - (x) ਡਾ. ਸੁਨ ਯਤ ਸੇਨ।
 - (xi) ਚੀਨ-ਜਾਪਾਨ ਯੁੱਧ ਕਦੋਂ ਲੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ? ਕਿਸਦੀ ਜਿੱਤ ਹੋਈ ?
 - (xii) ਰੂਜ਼ਵੈਲਟ ਦੀ 'ਨਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ' ਕੀ ਸੀ ?
 - (xiii) ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਨ।
 - (xiv) ਯੂ. ਐਸ. ਏ. ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਿਉਂ ਹੋਇਆ ?
 - (xv) ਮੁਸਤਫਾ ਕਮਾਲ ਪਾਸ਼ਾ ਕੌਣ ਸੀ ?

2×9=18

ਯੂਨਿਟ-1

- II. ਤੁਸੀਂ ਨਵ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ? ਨਵ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਦੇ ਉਭਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

18

- III. 1882 ਦੀ ਤ੍ਰਿ-ਸੰਧੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਸੰਖਿਪਤ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
ਇਸਦਾ ਮਹੱਤਵ ਦੱਸੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-II

- IV. ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ। 18
- V. ਵਰਸੇਲਜ਼ ਦੀ ਸੰਧੀ (1919) ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਨੁਕਸ ਕੀ ਸਨ ? 18

ਯੂਨਿਟ-III

- VI. 1868-94 ਦੌਰਾਨ ਜਾਪਾਨ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 18
- VII. 1929 ਦੇ ਮਹਾਂ ਮੰਦੇ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਸੰਖਿਪਤ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-IV

- VIII. ਹਿਟਲਰ ਅਧੀਨ ਨਾਜ਼ੀਵਾਦ ਦੀ ਜਰਮਨੀ ਵਿੱਚ ਉਤਪੱਤੀ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਉਪਰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 18
- IX. ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਉਪਰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਓ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਚਾਰ ਥਾਵਾਂ ਉਪਰ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
ਮਨਚੂਰੀਆ, ਜੈਨੇਵਾ, ਕੁਸਤੁਨਤੁਨੀਆ, ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, ਪੀਕਿੰਗ, ਯਰੂਸ਼ਲਮ, ਵਾਰਸਾ, ਨਾਗਾਸਾਕੀ, ਟੋਕੀਓ, ਜੋਹਨਜ਼ਬਰਗ। 10+8=18